

חק לישראל – פרשת במדבר יום ה'

תורה – במדבר פרק א'

(כב) לבני שמעון תולדתם למשפחתם לבית אבתם פקדיו במספר שמות לגלגלתם כל זכר מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: (כב) לבני שמעון תולדתם למשפחתם לבית אבתם פקדיו במספר שמות לגלגלתם כל זכר מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: (כב) לבני שמעון תולדתהו לזרעיתהו לבית אבהתהו מניגיהו במנו שמהו לגלגלתהו כל דבורא מבר עשרין שניו ולעלא כל נפק חילא:

(כג) פקדיהם למטה שמעון תשעה וחמשים אלה ושלוש מאות: (כג) פקדיהם למטה שמעון תשעה וחמשים אלה ושלוש מאות: (כג) מניגיהו לשבטא דשמעון חמשיו ותשעה אלפיו ותלת מאה:

(כד) לבני גד תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: (כד) לבני גד תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: (כד) לבני גד תולדתהו לזרעיתהו לבית אבהתהו במנו שמהו מבר עשרין שניו ולעלא כל נפק חילא:

(כה) פקדיהם למטה גד חמשה וארבעים אלה ושש מאות וחמשים: (כה) פקדיהם למטה גד חמשה וארבעים אלה ושש מאות וחמשים: (כה) מניגיהו לשבטא דגד ארבעיו וחמשא אלפיו ושית מאה וחמשי:

(כו) לבני יהודה תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: (כו) לבני יהודה תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: (כו) לבני יהודה תולדתהו לזרעיתהו לבית אבהתהו במנו שמהו מבר עשרין שניו ולעלא כל נפק חילא:

נביא – הושע פרק ב' כב'–כה' פרק ג' א'

(כב) וארשתיה לי באמונה וידעת את יהוה: (כב) ואקימנכון קדמי בהימנותא ותידעו למדחל מן קדם יי:

(כג) והיה ביום ההוא אענה נאם יהוה אענה את השמים והם יענו את הארץ: (כג) ויהי בעדנא ההיא אקביל עלותכון אמר יי אפקיד ית שמיא ואינון יחתון מטרא על ארעא:

(כד) והארץ תענה את הרגן ואת התירוש ואת היצהר והם יענו את זרעאל: (כד) וארעא תרבי עבורא וחמרא ומשחא ואינון יספקון לגלות עמי:

(כה) וזרעתיה לי בארץ ורחמתי את לא רחמה ואמרת לי לא עמי אתה והוא יאמר אליהי: (כה) ואקימנכון קדמי בארעא בית שכנתי וארחים עליהו דלא רחמיין בעובריהו ואימר לדהויתי אמר להו לא עמי ברם עמי אתון והוא ימר אלהי:

ג (א) ויאמר יהוה אלי עוד לך אהב אשה אהבת רע ומנאפת פאהבת יהוה את בני ישראל והם פנים אל אלהים אחרים ואהבי אשישי ענבים: (א) ואמר יי לי עוד אויל אתנבי נבואה על בית ישראל דאנון דמן לאתתא דרחימא על בעלה ומזניא עלוהי וכל כדון רחים לה ולא צבי למפטרה כן רחימת יי על בני ישראל ואינון

חק לישראל – פרשת במדבר יום ה'

מתפנן בתר טעות עממיא ברם אם יתובון ישתביק להון ויהון דמן לגבר דאשתלי ואמר מלא בחבריה:

רש"י

(כז) וארשתיך לי באמונה – בשכר האמונה שהאמנת בגולה להבטחות שעל ידי נביאי:
 (כח) אענה את השמים – לזוק אל השחקים מפלג הטוב החלום במאמר והם יענו לזוק מים על הארץ:
 (כד) את יזרעאל – את בני הגולה שנזרעו ונקבלו:
 (כה) זרעתיה לי – כזרע סאה להכניס כמה כורין כן יחוספו עליהן בארץ ישראל כמה גרים:
 (ח) אהובת רע – חציבה על בעלה ואהובה לו והיא מנאפת תחתיו כאהבת הקב"ה את ישראל והם זונים תחתיו אל אלהים אחרים. אשישי ענבים – פי' מנחם גביעי יין אהבי' להשתכר זיינס ואינס עוסקים בתורה וכן מלינו שמוכיחם במקום אחר על כך השותים במזרחי יין (עמוס י):

בתובים – משלי פרק ל' בטי' לג'

(כט) שְׁלֹשָׁה הַמָּוָה מֵיִטְיָבִי צָעֵד וְאַרְבָּעָה מֵיִטְיָבִי לָכֶת: (כט) תלתא אנון דשפירן הליכתהון וארבעא דשפירן מהלכין:
 (ל) לַיֵּשׁ גְּבוּר בְּפִהֶמָּה וְלֹא יָשׁוּב מִפְּנֵי כָל: (ל) אריא גבר בביעריא ולא הפיך מן כל מדעם:
 (לא) זָרְזִיר מֹתֵנִים אֹו תִישׁ וּמְלֶךְ אֱלֻקִּים עֲמוּ: (לא) ואככא דמזדרבל בינת תרנגולי ותישא דאזל בית גיורא ומלכא דקאם וממלל בית עממיה:
 (לב) אִם נִבְלָת בְּהַתְנַשֵּׂא וְאִם זְמוּת יָד לְפָה: (לב) לא תתרורם דלא תטפש ולא תושיט אידך לפומך:
 (לג) כִּי מִיֵּץ חֶלֶב יוֹצִיא חֲמָאָה וּמִיֵּץ אֶף יוֹצִיא דָם וּמִיֵּץ אֲפִים יוֹצִיא רִיב: (לג) דמן דמיצא חלבא נפקא חמאתא ומן כבושא דרוגזא נפוק דמא ומן חרינא דאפי נפוק דינא:

רש"י

(כט) מטיבי לעד – הולכים ומלליחי בגבורתם:
 (ל) זרזיר מתנים או תיש – לא ידעתי מהו ולפי המשמע היא חיה תשושה מתנים. ומלך אלקים – לא ידעתי מה הוא לפי פשוטו, ומדרש אגדה פותרין חמש פרשיות אלו של ארבע ארבע דברים כנגד ד' מלכויות לפי שנתאמנה ממשלתן על ישראל זעון שעברו על חמשה חומשי תורה הזכירם חמשה פעמים. שאול ועורר רחם – שאול מלכות בצל שנאמר בנבוכדנצר הרחיב בשאול נפשו (חזקוק ז) ועורר רחם זו היא מדי שזימיהם עזרו רחמים מישראל שנאמר להשמיד להרוג ולאצל (אסת' ג). (ארץ לא שבעה מים – זו

חק לישראל – פרשת במדבר יום ה'

תיש – זה יון שנקרא תיש שנא' (דניאל ח) והלפיר השעיר הוא מלך יון. ומלך אלקום עמו – זו אומת ארם שאמר אני ואפסי עוד אין נכב לעומתו, אלקום אין עומד עמו:

(לכ) אם נבלת בהתנשא – אם נתנבלת ע"י חזירך שחירפך (ס"א) על ידי דבורך שחרפת וגדפת) את עלמך סופך להנשא בדבר. ואם זמות – בלבד להתקוטט שים יד על פה ושתוק:

(לג) כי מיץ חלב – כי כאשר תלא חמאה על ידי מיץ חלב ודם על ידי מיץ החוטם יותר מדי כן ילא ריב על ידי מיץ אפים של כעס מיץ סחיטה פרימדור"א בלע"ז כמו (שופט' ו) וימץ טל וגו' ורבותינו פירשו אם נבלת עלמך על דברי תורה לדרוש ולשאול ספיקותיך לרצך ואפי' נראית לו כשטות בלא לב סופך שתהא מנושא ואם זמות אם שמת זמם על פיך וחסמת אותו ולא שאלת לו הכל סופך כשישאלך דבר הלכה תתן יד לפה ותאלס שלא תדע לענות כלום בו. כאשר מיץ חלב יוליא חמאה – כן מיץ אפים שרצך כועס בך שלא הבינות מהר ואתה מתנבל עליה סוף יוליא מפידך אחר זמן הלכות רבות והוראות:

בלאזן וכתב אגרותיו כדגרסי' בחולין. ונבל כי ישבע לחם – זה אחשורוש שעשה משתה מאה ושמונים יום. שנראה כי תבעל – כנגד יון. ושפחה כי תירש גברתה – זה עשו שהיה לו לעבוד ליעקב ונהפך הדברים. הגמלים עם לא עז – זו בכל שנא' (ישעיה כג) הן ארץ כשדים זה העם לא היה. ויכינו בקיץ לחמם – נבוכדנצר עשה כבוד אה' להב"ה בימי מרודך בלאזן אשר שלח ספרים לחזקיהו וכתב שם שלם למלכא חזקיהו שלם לקרתא דירושלם שלם לאלהא רבא ונבוכדנצר כתב אגרותיו היה ולא היה שם אותו היום וכשבא וספרו לו מה שעשו א"ל אלהא רבא קריתו ליה וכתביתו ליה בסוף רץ אחר השליח והחזירו בשביל אותו מרואה זכה למלכות הרי שהכין בקיץ לחמו כדרך הגמלה. שפנים עם לא עולם – זה מדי ופרס. וישימו בסלע ביתם – שצנו בית המקדש. שממית בידים תתפש – זה עשו שנא' והידיים ידי עשו (בראשית כז). בהיכלי מלך – שנכנס להיכל מלך והחריבו. ליש גבור בזהמה – זה נבוכדנצר שנאמר (ירמיה ד') עלה אריה מסובכו. זרזיר מתנים – זו מדי ופרס שזרזו מתניהם והרגו לבלשצר ונטלו מלכות בבל. או

משנה – חולין פרק ז'

(א) גיד הנשה נוהג בארץ ובחוצה לארץ, בפני הבית ושללא בפני הבית, בחלין ובמקדשים. ונוהג בבהמה ובחיה, בקר של ימין ובקר של שמאל. ואינו נוהג בעוף, מפני שאין לו כף. ונוהג בשליל. רבי יהודה אומר, אינו נוהג בשליל. וקלבו מתר. ואין השפחין נאמנין על גיד הנשה, דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים, נאמנין עליו ועל החלב:

ר' יהודה אומר אינו נוהג בשליל – ואין הלכה כר' יהודה: וחלבו – של שליל מותר. פירוש אחר, וחלבו של גיד, כלומר שומנו של גיד מותר לדברי הכל, אלא ששראל קדושים נהגו בו איסור: ואין הטבחים נאמנים – לומר נטלנוהו. מפני שטורח הוא להם לחטט אחריו. ואין הלכה כר' מאיר:

רע"ב – (א) ובמוקדשים – אפילו עולה שכולה כליל, מוציא את הגיד ומשליכו על האפר הכבד במזבח הקרוי תפוח, ואינו מקריבו עם הבשר: שאין לו כף – אין לו כף ירך דומה לשל אדם שהוא עגול, אלא הבשר שעל הקולית של עוף צרוח הוא. ואם נמלא עוף שיש לו כף עגול, גיד הנשה שלו איסור: ונוהג בשליל – בן תשעה חי הנמלא בזהמה:

חק לישראל – פרשת במדבר יום ה'

(ב) שִׁוְלַח אָדָם יָרֵךְ לְנִכְרֵי שְׂגִיד הַנֶּשֶׁה בְּתוֹכָהּ, מִפְּנֵי שְׂמֻקוֹמוֹ נִכְרָ. הַנּוֹטֵל גִּיד הַנֶּשֶׁה. צָרִיךְ שְׁיִטוֹל אֶת כְּלוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, כְּדֵי לְקַיֵּם בּוֹ מִצְוֹת נְטִילָה:

ניכר אם נחטט הימנה, והלוקח מבין שלא ניטל ונוטלו: שיטול את כולו – יחטט אחריו: לקיים בו מצות נטילה – גוממו מלמעלה ודיו:

(ג) הָאוֹכֵל מִגִּיד הַנֶּשֶׁה בְּזֵיתוֹ, סוֹפֵג אַרְבָּעִים. אֲכָלוּ וְאִין בּוֹ בְּזֵיתוֹ, חֵיב. אֲכָל מִזֶּה בְּזֵיתוֹ וּמִזֶּה בְּזֵיתוֹ, סוֹפֵג שְׁמוֹנִים. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, אִינוּ סוֹפֵג אֶלְאֵ אַרְבָּעִים:

אלא ארבעים – דסבר ר' יהודה אינו נוהג אלא בשל ימין. לדריש היך, המיומנת שבירך. ואין הלכה כר' יהודה:

(ד) יָרֵךְ שְׁנַתְּבִטֵּל בָּהּ גִּיד הַנֶּשֶׁה, אִם יֵשׁ בָּהּ בְּנוֹתָן טַעַם, הָרִי זֶה אֲסוּרָה. בַּיַּעַד מִשְׁעָרֵינָּהּ, כְּבָשָׂר בְּלֶפֶת:

אין בגידין בנותן טעם, דבין נתבשל ובין נמלח ובין נלכה, משליכו ומותר. ודוקא בו, אבל שומנו יש בו בנותן טעם, ואם לא נטל שומנו אוסר. ונותן טעם האמור במין במינו שאין אדם יכול להבחין, משערין אותו בששים:

(ה) גִּיד הַנֶּשֶׁה שְׁנַתְּבִטֵּל עִם הַגִּידִין, בְּזֵמַן שְׂמִפְּרִי, בְּנוֹתָן טַעַם. וְאִם לֹא, כֶּלֶן אֲסוּרִים. וְהִרְטָב, בְּנוֹתָן טַעַם. וְכֵן חֲתִיכָה שֶׁל נֶבֶלָה וְכֵן חֲתִיכָה שֶׁל דָּג טָמֵא שְׁנַתְּבִטֵּלוּ עִם הַחֲתִיכוֹת, בְּזֵמַן שְׂמִפְּרִי, בְּנוֹתָן טַעַם. וְאִם לֹא, כֶּלֶן אֲסוּרוֹת. וְהִרְטָב בְּנוֹתָן טַעַם:

ברוב, הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים: והרוטב מותר – אם אין בחתיכות האיסור כדי לתת טעם ברוטב ובקיפה וחתיכות. והלכה למעשה, באיסור שנתערב בהיתר מין בשאינו מינו לאיכא למיקם אטעמא, אם אומר שאין בתערובת טעם התרומה או טעם האיסור, הכל מותר. והימנוהו רבנן לנחתום נכרי, כיון למלאכתו הוא לא משקר, שלא יפסיד אומנותו. ואי נתערב מין במינו דליכא למיקם אטעמא, או מין בשאינו מינו ואין כאן כהן או נכרי שנוכל לסמוך עליו, אם האיסור הוא מחלב ודם

רע"ב – (ב) שולח אדם ירך לנכרי שגיד הנשה בתוכה, מפני שמקומו נכר. הנוטל גיד הנשה. צריך שיטול את כלו. רבי יהודה אומר, כדי לקיים בו מצוות נטילה: (ג) האוכל מגיד הנשה בזיתו, סופג ארבעים. אכלו ואין בו בזיתו, חיב. אכל מזה בזיתו ומזה בזיתו, סופג שמונים. רבי יהודה אומר, אינו סופג ארבעים:

רע"ב – (ג) אכלו ואין בו כזית חייב – משום דצריה הוא, חייב בכל שהוא, כאוכל נמלה כל שהוא שחייב: מזה כזית – מירך של ימין כזית, וכן מירך של שמאל: אינו סופג

(ד) ירך שנתבטל בה גיד הנשה, אם יש בה בנותן טעם, הרי זה אסורה. בייעד משערין אותה, כבשר בלפת: רע"ב – (ד) כבשר בלפת – רואין כאילו היך לפחות, והגיד בשר. ואילו היה נותן טעם בשר כשיעור הגיד, בלפתות [כשיעור] היך, אוסר. דשיעורים הלכה למשה מסיני, וגמירי דבהכי משערים, אע"פ שאילו היה כרוב או קפלוט היה לריך פחות או יותר. והא מתניתין אידחיא לה ואינה הלכה. דקיימא לן

(ה) גיד הנשה שנתבטל עם הגידין, בזמן שמפירי, בנותן טעם. ואם לאו, כלן אסורים. והרטב, בנותן טעם. וכן חתיכה של נבלה וכן חתיכה של דג טמא שנתבטלו עם החתיכות, בזמן שמפירי, בנותן טעם. ואם לאו, כלן אסורות. והרטב בנותן טעם:

רע"ב – (ה) גיד הנשה שנתבטל עם הגידים – של היך: בזמן שמכירו – משליכו לחוץ ואין כאן אלא פליטתו: בנותן טעם – אם יש בגיד של איסור בנותן טעם בכל אלו, כולן אסורים: ואם לאו – שאינו מכירו: כולן אסורים – דבכל אחד יש לומר זה הוא, ולא בטיל ברובא, דכצריה הוא חשיב וצריה לא בטלה: בזמן שמכירן – לחתיכות האיסור. משערין בנותן טעם, ואם אין בהן כדי לתת טעם בשל היך, הרי השאר מותרות: ואם אין מכירן – כל החתיכות אסורות. דכל אחת יש לחוש ולומר שמא זו היא. ואינה בטילה

חק לישראל – פרשת במדבר יום ה'

מין צפאינו מינו ואין שם כהן (או נכרין) שיטעוס, משערינן אותו במאה של חולין. ואם ערלה וכלאי הכרם, משערים אותו במאחיס. וכל השיעורים הללו משערים בכל מה שצקדרה צרוטב וצחתיכות וצחצולין וצקיפה והוא הדק דק שצשולי הקדרה. וכמו שהוא צא לפנינו משערינן ליה, ולא משערינן צמאי דצלעה קדרה מן ההיתר, לפי שאף מן האיסור נבלע ונתמעט מכמות שהיה, דאטו דהיתרא צלע דאיסורא לא צלע:

נצילות וטריפות ושקלים ורמשים ובהמה ועופות ודגים טמאין וכיוצא בזה, משערים אותו צשקים. אם יש ששים של היתר כנגד האיסור, הכל מותר. ואם לאו, הכל אסור. וכן שומן של גיד הנשה משערים אותו כנגד ששים של היתר. אצל כחל שנתצשל עם צשר משערים אותו צשקים, וכחל מן המנין, מפני שאיסורו מדברי סופרים. וצילה שיש צה אפרוח שנתצשלה עם שאר ציאים של היתר, צריכה ששים ואחת כנגדו. ואם האיסור הוא תרומה וחלה וציקורים, אם הוא מין צמינו או

(ו) נוהג בטהורה, ואינו נוהג בטמאה. רבי יהודה אומר, אף בטמאה. אומר רבי יהודה, והלא מבני יעקב נאסר גיד הנשה, ועדין בהמה טמאה מתרת להן. אומר לו, בסיני נאמר, אלא שנכתב במקומו:

מתן תורה: אמרו לו – פסוק זה שהזהיר עליו, צסיני נאמר, ועד סיני לא הותרו: אלא שנכתב במקומו – לאחר שנאמר צסיני, כצבא לסדר משה את התורה כתב המקרא הזה על המעשה, על כן הותרו בני ישראל אחרי כן שלא יאכלו גיד הנשה. (לידע מאיזה טעם נאסר להם). ואין הלכה כר' יהודה:

רע"ב – (ו) אינו נוהג בטמאה – שאם אכל גיד הנשה של טמאה, למאן לאמר יש צגידים צנותן טעם, לוקה משום טמאה ולא משום גיד. ולמאן לאמר אין צגידים צנותן טעם, פטור מכלום, דצטהורה עץ הוא והתורה חייבה עליו, אצל צטמאה אינו נוהג: מצני יעקב נאסר – ועדיין טמאה מותרת להן עד

גמרא – חולין דף צא ע"א

ואמר רבי יהושע בן לוי למה נקרא שמו גיד הנשה שנשה ממקומו ועלה וכן הוא אומר נשתה גבורתם היו לנשים אמר ר' יוסי ברבי חנינא מאי דכתיב דבר שלח ביעקב ונפל בישראל דבר שלח ביעקב זה גיד הנשה ונפל בישראל שפשט איסורו בכל ישראל ואמר רבי יוסי ברבי חנינא מאי דכתיב וטבוח טבח והכן פרע להן בית השחיטה והכן טול גיד הנשה בפניהם כמ"ד גיד הנשה נאסר לבני נח ויותר יעקב לבדו אמר רבי אלעזר שנשתייר על פכין קטנים מכאן לצדיקים שחביב עליהם ממונם יותר מגופם וכל כך למה לפי שאין פושטין ידיהן בגזל ויאבק איש עמו עד עלות השחר אמר רבי יצחק מכאן לת"ח שלא יצא יחידי בלילה רבי אבא בר כהנא אמר מהכא הנה הוא זורה את גורן השעורים רבי אבהו אמר מהכא וישכם אברהם בבקר ויחבוש את וגו' ורבנן אמרי מהכא לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום וגו' רב אמר מהכא ויזרח לו השמש אמר ר' עקיבא שאלתי את רבן גמליאל ואת רבי יהושע באיטליז של אימאום שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של רבן גמליאל כתיב ויזרח לו השמש וכי שמש

חק לישראל – פרשת במדבר יום ה'

לו לבד זרחה והלא לכל העולם זרחה אמר ר' יצחק שמש הבאה בעבורו זרחה בעבורו דכתיב ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה וכתוב ויפגע במקום כי מטא לחרן אמר אפשר עברתי על מקום שהתפללו אבותי ואני לא התפללתי כד יהיב דעתיה למיהדר קפצה ליה ארעא מיד ויפגע במקום כד צלי בעי למיהדר אמר הקב"ה צדיק זה בא לבית מלוני ויפטר בלא לינה מיד בא השמש:

רש"י על הגמרא

הספיק להעצור וחשכה לו: מדקאמר עד עלות השחר – שמע מינה לא ניתנה רשות למזיק להזיק ציוס לפיכך לא הולך שמירה: מכאן לתלמיד חכם כו' – שהרי יעקב נשאר יחידי והזק: הנה הוא זרחה – ווני"ר בלע"ז דכתיב ויהי בשכבו וגו' אמרה לה דעי שאחר שיגמור לזרות לא יצא לביתו לשכבו שגנאי הוא לתלמידי חכמים ללכת בלילה וישכב בגורן: וישכס בצקר – ולא קודם היום ורע"ג ללאו יחיד הוה וכ"ס יחידי: כך נא ראה – צעת שאדם יכול לראות: איטלוז – שוק שמוכרין בו בשך: אימאוס – שם מקום:

נשה ממקומו – קפץ: נשתה גבורתם – קפלה גבורתם: היו לנשים – חלשים כנשים: דבר הנשלח ביעקב נפל בישראל – בכל ישראל: ופרע להן בית השחיטה – שלא יאמרו בשר הנחירה אני אוכל לפי שבני יעקב שומרי מצות היו לאף על פי שלא נתנה תורה מקובלין היו מאבותיהם: כמאן דאמר – במתניתין (לקמן 77 ק) גיד הגשה נאסר להם בעודם בני נח: שנשתייר על פנים קטנים – דכל כלים החשובים ומקנה כבר העבירן את נחל יצק כדכתיב לעיל מיניה ויעבר את כל אשר לו והוא נשאר על פנים קטנים שלא

זוהר – במדבר דף קב' ע"ב

תא חזי, פיון דבר נש עביד עלותא פגוונא דא, בעובדא ובמלווא, וקטיר קשודא דייחודא, אשתכח דעל ידיה מתברכו עלאין ותתאין. פדיון בעי ליה לבר נש לאחזאה גרמיה, בתר דסיים עלותא דעמידה, פאלו אתפטר מן עלמא, דהא אתפרש מן אילנא דחיי, וכניש דגלוי לגבי ההוא אילנא דמותא, דאהדר ליה פקדוניה. כמה דאת אמר (בראשית מט) ויאסוף דגליו אל המטה. דהא אודי חטאוי, וצלי עלייהו:

השתא בעי לאתפנשא לגבי ההוא אילנא דמותא, ולמנפל, ולימא לגביה אליה יי נפשי אשא. בקדמיתא, (דף קב"א ע"א) יהיבנא לך בפקדונא, השתא דקשירנא ייחודא, ועבידנא עובדא ומלווא פדקא יאות, ואודינא על חטאי, הא נפשי מסירנא לך ודאי:

ויחזי בר נש גרמיה פאלו פטיר מן עלמא, דנפשיה מסיר להאי אתר דמותא, בגין כך לא אית ביה וא"ו, דוא"ו אילנא דחיי הוא, והאי אילנא דמותא הוא. והא קא משמע לן, דדוא דמלה, (מאי קא משמע לן דוא דמלה) דאית חובין דלא מתפדו, עד דאתפטר בר נש מעלמא, הדא הוא

חק לישראל – פרשת במדבר יום ה'

דְּכַתִּיב, (ישעיה כב) אִם יִכּוּפֵר הָעֵינָן הַזֶּה לְכֶם עַד תִּמְוֹתוֹן, וְהָאִי יִהְיֶה גְרַמְיָה וְדָאִי לְמוֹתָא, וּמְסִיר נַפְשִׁיהָ לְהָאִי אַתְר. לָאוּ בְּפִקְדוֹנָא כְּמָה בְּלִילְיָא, אֶלְא כְּמֵאן דְּאִתְפָּטֵר מִן עֲלָמָא וְדָאִי:

וְתִקְוֵנָא דָּא בְּעֵי בְּכּוּוֹנָא דְלָבָא וּכְדִין קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְרַחֵם עֲלוּי, וּמְכַפֵּר לִיָּה לְחַוְבִּיהָ. זַכָּאָה הוּא בַר נֶשׁ דִּידַע לְמִפְתֵּי לִיָּה, וְלִמְפֻלַּח לְמֵאֲרִיָּה, בְּרַעוּתָא וּבְכּוּוֹנָא דְלָבָא. וּוִי לִיָּה לְמֵאן דְּאִתִּי לְמִפְתֵּי לְמֵאֲרִיָּה, בְּלָבָא רְחִיקָא, וְלָא בְּרַעוּתָא. כְּמָה דְּאִתְ אָמֵר (תהלים עח) וַיִּפְתְּוּהוּ בְּפִיָּהּם וּבְלִשׁוֹנָם יִכְזְבוּ לוֹ וְלִבָּם לֹא נָכוֹן עֲמוֹ. הוּא אָוֵמֵר (תהלים כח) אֵלֶיךָ יְיָ נִפְשִׁי אֲשָׂא, וְלָאוּ כָּל מְלוּי אֶלְא בְּלָבָא רְחִיקָא, הָא גְרַם עֲלִיָּה לְאַסְתְּלָקָא מְעֲלָמָא, עַד לָא מְטוֹן יוֹמוּי, בְּזַמְנָא דְּהָא אֵילְנָא אִתְעַר בְּעֲלָמָא לְמַעַבְדֵּי דִּינָא:

וְעַל דָּא בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאַדְבָּקָא נַפְשִׁיהָ וְרַעוּתִיהָ בְּמֵאֲרִיָּה, וְלָא יִיתִי לְגַבִּיָּה בְּרַעוּתָא כְּדִיבָא, בְּגִין דְּכַתִּיב, (תהלים קא) דוֹבֵר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנִגְדֵי עֵינָי. מֵאִי לֹא יִכּוֹן. אֶלְא בְּשַׁעֲתָא דְּהוּא אִתְקִין גְּרַמְיָה לְהָאִי, וְלִבִּיָּה רְחִיקָא מְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, קָלָא נְפִיק וְאָמֵר, לֹא יִכּוֹן לְנִגְדֵי עֵינָי. (אמאי) הָאִי בְּעֵי לְאַתְקֵנָא גְּרַמְיָה, לֹא יִכּוֹן, לֹא בְּעֵינָא דִּיתְתָּקוּ. כָּל שְׂכָן אִי אִתִּי לִיַּחְדָּא שְׂמָא קְדִישָׁא, וְלָא מִיַּחַד לִיָּה כְּדָקָא יָאוּת:

זַכָּאָה חוּלְקִיָּהוּן דְּצִדִּיקָא בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְּאִתִּי, עֲלִיָּהוּ כְּתִיב (ישעיה סו) וּבָאוּ וְרָאוּ אֶת כְּבוֹדֵי וְגוֹי. וּכְתִיב, (תהלים קמ) אִךְ צִדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ וְגוֹי. אִתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְנִשְׁיֵק יְדוּי. אָמֵר, אֶלְמֵלָא לֹא אִתִּינָא לְעֲלָמָא אֶלְא לְמִשְׁמַע מְלִין אֶלִין דִּיִּי. אָמֵר רַבִּי יְהוּדָה, זַכָּאָה חוּלְקֵנָא, וְזַכָּאָה חוּלְקִיָּהוּן דִּישְׂרָאֵל, דְּאִינוּן מִתְדַבְּקִין בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּכַתִּיב, (דברים ה) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים וְגוֹי. (ישעיה ס) וְעַמֶּךָ כָּלֶם צִדִּיקִים וְגוֹי. בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יְמֵלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

הלכה – הרמב"ם הלכות תפילה פרק ז'

(א) כשתקנו חכמים דברי תפלות אלו תקנו ברכות אחרות לברך אותן בכל יום אלו הן כשיכנס אדם למטתו לישן בלילה מברך ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המפיל חבלי שינה על עיני והמשקיע שינת תדרמה והמאיר לאישון בת עין יהי רצון מלפניך יי אלהי שתצילני מיצר רע ומפגע רע ואל יבהלוני חלומות רעים ולא הרהורים רעים ותהא מטתי שלימה לפניך ותעמידני ממנה לחיים ולשלום והאירה עיני פן אישן המות ברוך אתה יי המאיר לעולם כולו בכבודו:

(ב) וקורא פרשה ראשונה מקריאת שמע וישן ואפילו אשתו ישנה עמו (קורא פסוק ראשון או פסוקי רחמים ואחר כך יישן) ואם אנסתו שינה קורא אפילו פסוק ראשון או פסוקי רחמים ואחר כך יישן:

(ג) בשעה שייקץ בסוף שנתו מברך והוא על מטתו כך אלהי נשמה שנתת בי טהורה אתה בראתה ואתה יצרתה ואתה נפחתה בי ואתה משמרה בקרבי ואתה עתיד ליטלה

חק לישראל – פרשת במדבר יום ה'

ממני ואתה עתיד להחזירה בי לעתיד לבא כל זמן שהנשמה תלויה בקרבי מודה אני לפניך יי' אלהי רבון כל המעשים ברוך אתה יי' המחזיר נשמות לפגרים מתים:

לע"נ

זאב וזיים בן שרה, משה דוד בן סוזנה מלכה, גד גבריאל בן סוזן, סוזנה מלכה בת שמואלה,
דניאלה פורטונה בת רזל, צדיקה בת שרה ז"ל.